

FINANSDEPARTEMENTET

Postboks 8008 DEP

0030 OSLO

Høringsvar - Overgangsregler til endringer i skattereglene for uføreytelser fra 2015

Vi viser til brev av 25. juni 2013 der forslag til forskrift med overgangsregler til endringer i skattereglene for uføreytelser ble sendt på høring.

Høringsfristen som opprinnelig var satt til 15. september 2013, ble etter avtale med lovrådgiver Hege E. Gahr utsatt til 22. september 2013.

Overgangsreglene er knyttet til oppheving av skatteloven § 6-81 om særfradrag for uførhet og er foreslått for å redusere skatteskjerpelsen for en begrenset gruppe skattytere som mister et halvt særfradrag for uførhet uten at dette kompenseres gjennom økt brutto uføreytelser fra folketrygden.

Forslaget innebærer en gradvis utfasing av fordelingen av det halve særfradraget. Det er foreslått at overgangsperioden settes til to år (inntektsårene 2015 og 2016).

Skattedirektoratet har vurdert forslaget og har følgende merknader til det:

1. Anvendelsesområde for overgangsregler om utfasing av særfradrag for uførhet – forskriftens § 1

Det følger av forskriftens § 1 at overgangsreglene gjelder for skattytere som for inntektsåret 2014 fikk halvt særfradrag, men ikke mottok uførepensjon fra folketrygden.

Denne forutsetningen for anvendelsesområde for overgangsreglene vil komplisere praktiseringen av reglene betydelig.

Forskudd

På forskuddsstadiet har vi pr idag ikke tilstrekkelig opplysninger til å kunne fastslå hvem som er omfattet av overgangsreglene. Skattekortene vil – etter dagens system – bli produsert før man har informasjon tilgjengelig om hvem som faktisk fikk halvt særfradrag og ikke mottok ytelser fra folketrygden for inntektsåret 2014.

Når vi beregner og utsteder skattekort bruker vi opplysninger fra siste selvangivelse (selvangivelse for inntektsåret 2012 når vi beregner og utsteder skattekort for inntektsåret 2014).

Skattekortene (og skattetrekkmeldingene) for 2015 produseres i november/desember 2014, mens særfradrag for inntektsåret 2014 først fastsettes ved likningen våren/sommeren 2015. Det vil derfor være knyttet en viss usikkerhet til kvaliteten på forskuddsutrifningen for inntektsåret 2015.

Da det etter dagens system ikke vil være mulig ved forskuddsutrifningen for inntektsåret 2015 å fastslå hvem som faktisk fikk halvt særfradrag for inntektsåret 2014, har det vært påpekt at man kan vurdere å ikke innrømme særfradrag ved den sentrale forskuddsutrifningen for inntektsåret 2015. På denne måten unngår vi at det beregnes for stort fradrag ved forskuddsutrifningen. Skattytere må eventuelt informeres om at endring av skattekort må kreves.

Likning og skatteoppgjør

Riktig likning og skatteoppgjør for 2015 og 2016 vil deretter være avhengig av at vi kan identifisere de skattytere som for 2014 faktisk fikk et halvt særfradrag for uføret etter sktl. § 6-81 annet ledd fra andre lovfestede ordninger enn folketrygden og som dermed er omfattet av anvendelsesområdet for overgangsreglene.

Etter dagens system er det ikke mulig å identifisere de aktuelle skattytere da det ikke er mulig å skille ut hva slags type særfradrag for uførepensjon skattyteren har.

Etter dagens praksis foretar NAV beregning og innberetning av særfradrag etter sktl. § 6-81 for sine egne ytelser og ytelser fra Statens Pensjonskasse (SPK). NAV innberetter et særfradragsforslag som legges til grunn og videreføres til selvangivelsen. Mottas uførepensjon fra andre enn NAV eller SPK, vil særfradraget ikke være forhåndsutfyllt i selvangivelsen. Skattyter må i slike tilfeller føre dette opp selv. Både NAV og skattytere innberetter særfradraget som et totalbeløp og postene i selvangivelsen skiller ikke mellom et helt særfradrag (sktl. § 6-81 første ledd) og et halvt særfradrag (sktl. § 6-81 annet ledd).

Dette vil sannsynligvis være mulig å løse med nye poster i selvangivelsen og nye felter i skatteberegningen/likningsregisteret for 2014 som videre kan brukes som grunnlag for likning for 2015 og 2016.

Da likningen for 2014 vil være avgjørende for hvorvidt skattytere kommer inn under overgangsreglene i 2015 og 2016, ser vi at det kan være behov for å foreta en nærmere vurdering av muligheten for en automatisk beregning av særfradraget for 2014 og på denne måten sikre en korrekt og lik behandling av skattytere. De systemmessige konsekvensene, herunder det nødvendige ressursbehovet i forbindelse med dette, må imidlertid utredes nærmere.

Vilkår for særfradrag etter overgangsreglene

I henhold til forslaget til forskriften § 2 skal særfradraget gis til skattyter som har mottatt uførepensjon etter andre lover enn folketrygdloven og som har nedsatt ervervsevne med mindre enn 2/3. Vi har - etter dagens system - ikke tilstrekkelige opplysninger til å kunne identifisere disse skattytere. For å sikre at de skattytere som i henhold til forslaget til overgangsreglene har rett til særfradrag, faktisk får det ved ligningen for 2015 og 2016, vil vi derfor være avhengig av å hente flere og mer detaljerte opplysninger fra oppgavergivere enn det som gjøres idag. Dette vil kunne kreve noe ekstra ressursbruk.

For øvrig tas det forbehold om at samtidig innføring av EDAG vil kunne innebære ytterligere systemmessige utfordringer og merarbeid i tilknytning til de foreslåtte overgangsreglene.

2. Vilkår for særfradrag – forskriftens §2

Forslaget til overgangsreglene regulerer særfradrag for skattytere som mottar uførepensjon fra andre enn folketrygden og som vil miste det halve særfradraget de får idag etter skatteloven §6-81 annet ledd.

Særfradrag etter §6-81 annet ledd forutsetter en inntektsmessig uføregrad på under 2/3 og at uførheten er varig. Dette følger av langvarig ligningspraksis, og henspeiler seg bl a på at retten til å kreve særfradrag skal være likt uavhengig om uførepensjon utbetales fra folketrygden eller fra andre pensjonsordninger. Dette syn har også lenge vært nedfelt i Lignings-ABC og gjennom LTO-kodene som pensjonsutbetalerne må bruke ved innberetningene.

Det vil derfor etter direktoratets oppfatning være en fordel dersom varighetkravet klargjøres og presiseres i overgangsreglene.

Forslag til endring av §2 første punktum:

Særfradrag gis til skattyter som har mottatt uførepensjon etter andre lover enn folketrygdloven og som har varig nedsatt ervervsevne med mindre enn 2/3.

3. Kommentar til skatteloven § 6-3

Skatteloven § 6-3 fjerde ledd bestemmer at

"...særfradrag etter §§ 6-81 til 6-85 tas ikke i betraktning ved fastsettelse av underskudd til fremføring".

Det antas at særfradrag etter den foreslåtte forskriften heller ikke tas i betraktning ved fastsettelse av underskudd til fremføring og erstatter således § 6-81 i § 6-3.

Vennligst oppgi vår referanse ved henvendelser i saken.

Med hilsen

Astrid M. Dugstad Tvetter
seksjonssjef
Rettsavdelingen, personskatt
Skattedirektoratet

Niina Winberg-Knutsen